ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту інформаційних технологій та систем НАН України

_____ Олександр ВОЛКОВ

«__29__» _____ 2026 р.

М.П.

ПОЛОЖЕННЯ

про Центр колективного користування науковим обладнанням «Безпілотні комплекси та випробувальна інфраструктура» на базі Інституту інформаційних технологій та систем НАН України

Київ - 2026

1. Загальні положення

1.1. Центр колективного користування науковим обладнанням «Безпілотні комплекси та випробувальна інфраструктура» (далі – Центр) створюється на базі Інституту інформаційних технологій та систем НАН України (далі – Інститут) з метою забезпечення ефективного, раціонального та колективного використання високовартісного наукового, технічного, експериментального, вимірювального, обчислювального та тренажерного обладнання (далі – обладнання) для проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень, дослідно-конструкторських робіт та випробувань. Центр орієнтований на підтримку наукових установ НАН України, закладів вищої освіти, державних організацій та інших заінтересованих користувачів у реалізації проєктів у сферах безпілотних авіаційних і наземних роботизованих систем, комп'ютерного зору, інтелектуальної обробки даних, навігації та автономного керування, а також екологічного моніторингу довкілля. Діяльність Центру також спрямована на виконання науково-технічних проєктів, які спрямовано на підвищення обороноздатності та безпеки держави, включаючи розроблення, випробування та впровадження сучасних технологій у сфері безпілотних систем, робототехніки та суміжних галузей.

1.2. Центр створюється та діє відповідно до Господарського, Цивільного та Бюджетного кодексів України, Законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в науковій та науково-технічній сферах, з урахуванням особливостей, передбачених цим положенням.

1.3. Інститут шляхом забезпечення діяльності Центру надає доступ до обладнання для проведення досліджень і розробок вченими відповідно до умов, визначених у регламенті доступу до наукового обладнання та користування ним.

1.4. Завданнями Центру є:

1) сприяння реалізації державних цільових наукових і науково-технічних програм та наукових (науково-технічних) проектів за визначеними пріоритетними тематичними напрямами досліджень і розробок;

2) залучення студентів, магістрів, аспірантів та молодих вчених до виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;

3) сприяння міжнародному науково-технічному співробітництву.

1.5. Центр відповідно до покладених на нього завдань забезпечує:

1) належне надання послуг;

2) наявність кваліфікованого та компетентного персоналу, який забезпечує технічне обслуговування наукового обладнання, проведення регламентних та інших робіт на науковому обладнанні;

3) інформаційну, технічну, консультаційну, методичну, організаційну підтримку та регламентні роботи на обладнанні;

4) наявність плану проведення досліджень і розробок у Центрі та графіка його роботи (у разі наявності заявок на проведення досліджень і розробок);

5) наявність і дотримання регламенту доступу до наукового обладнання та користування ним;

6) відкритий доступ до наукових даних, що отримані за рахунок державних коштів, та їх повторне використання, якщо це передбачено умовами відповідних договорів про надання послуг Центром, крім обмежень щодо захисту персональних даних, інформації, прав інтелектуальної власності, національної безпеки;

7) належне управління даними досліджень і розробок (дані, що отримані під час проведення досліджень і розробок, повинні зберігатися, архівуватися протягом 90 днів, а також бути доступними для перегляду та повторного використання);

8) дотримання правил етичної поведінки та академічної доброчесності учасниками Центру;

9) захист авторських та інших майнових і немайнових прав замовників послуг Центру на отримані результати, якщо це передбачено умовами відповідних договорів про надання послуг Центром на замовлення суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших установ і організацій незалежно від форми власності.

1.6. Центр може надавати платні послуги юридичним та фізичним особам в установленому законодавством України порядку.

1.7. Інститут інформаційних технологій та систем НАН України забезпечує необхідні організаційні, кадрові та технічні можливості для колективного користування обладнанням Центру, оскільки:

– у складі Інституту функціонує центр підготовки операторів-пілотів, діяльність якого здійснюється на підставі Сертифіката Міністерства оборони України та Головного управління державної авіації України № 57/25 від 13.03.2025 р. як школи зовнішніх пілотів (операторів) безпілотних літальних апаратів та безпілотних авіаційних комплексів, а також підготовки

зовнішніх пілотів (операторів), інструкторів і членів зовнішніх екіпажів відповідно до Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2024 р. № 1129;

– наявний доступ до безпілотних авіаційних комплексів та аеродромної інфраструктури для проведення випробувань і дослідних польотів;

– залучені сертифіковані пілоти та інструктори з практичним досвідом експлуатації безпілотних авіаційних систем різних класів;

– отримано дозвіл Генерального штабу Збройних Сил України на виконання польотів за визначними координатами у межах Київської області (Лист від 06.10.2025, № 121770/С/1);

– забезпечено наявність спеціалізованих приміщень, обчислювальної інфраструктури, тренажерних комплексів, засобів зв'язку та вимірювальної апаратури, необхідних для експлуатації обладнання та проведення експериментальних робіт.

1.8. Інститут інформаційних технологій та систем НАН України, на базі якого створюється Центр, забезпечує якісну та надійну експлуатацію обладнання, а також створення умов для ефективного користування ресурсами Центру науковими установами НАН України.

1.9. Рішення про створення Центру затверджено Вченою радою Інституту (Протокол № 1 від 28.01.2026 р.).

1.10. Замовниками послуги з проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання можуть бути суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності (юридичні та фізичні особи).

1.11. Фінансування діяльності Центру здійснюється за рахунок фінансування Інституту інформаційних технологій та систем НАН України, коштів науково-дослідних робіт, договорів або базового фінансування Інституту.

2. Структура, головні завдання і організація роботи Центру

2.1. Центр колективного користування науковим обладнанням «Безпілотні комплекси та випробувальна інфраструктура» створюється на базі науково-дослідної лабораторії «Безпілотних комплексів і систем» Інституту інформаційних технологій та систем НАН України та входить до складу Інституту як структурний підрозділ, підпорядкований безпосередньо дирекції Інституту, без статусу юридичної особи. Назва Центру затверджені Комісією з питань модернізації парку наукових приладів та обладнання НАН України (далі – Комісія) та відділенням інформатики.

2.2. Наукове обладнання та матеріально-технічні засоби Центру, що придбані за цільовим фінансуванням НАН України так і за власні кошти, перебувають на балансі Інституту інформаційних технологій та систем НАН України.

2.3. Головним завданням Центру є надання науковим установам НАН України можливості проводити наукові дослідження та науково-технічні розробки з використанням сучасного обладнання у сфері безпілотних систем, автономної навігації, комп'ютерного зору, штучного інтелекту, моделювання та випробувань БпЛА, яке обслуговується кваліфікованим персоналом, здатним підтримувати обладнання у високоякісному робочому стані та надавати консультативні послуги спрямовані на розвиток даної галузі науки та підвищення обороноздатності України.

2.4. Директор Інституту інформаційних технологій та систем НАН України своїм наказом призначає керівника Центру, заступника керівника Центру, відповідального за роботу та штат працівників Центру. Загальне керівництво діяльністю Центру покладається на заступника директора з науково-організаційної роботи.

2.5. Інститут інформаційних технологій та систем НАН України, не менше одного разу на рік, звітує про діяльність Центру перед Бюро Відділення інформатики НАН України, а у разі необхідності – перед Комісією НАН України. У загальному річному звіті Інституту відомості про роботу Центру подаються окремим розділом у паперовому та електронному вигляді до Президії НАН України, Бюро Відділення інформатики та до Комісії.

2.6. Працівники Центру у разі неналежного виконання своїх обов'язків, визначених посадовими інструкціями і Положенням про Центр, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства.

3. Порядок надання послуг

3.1. Інформація про Центр (тип обладнання, що надається для колективного користування, його основні технічні характеристики та головні напрями досліджень, які можна здійснити на такому обладнанні), розміщується на офіційному веб-сайті Інституту інформаційних технологій та систем НАН України (https://iits.org.ua), а також подається для розміщення на інформаційних ресурсах Президії НАН України (https://www.nas.gov.ua).

3.2. Наукові установи та організації, які мають потребу у використанні обладнання Центру (далі – Замовники), подають керівнику Центру письмову заявку із зазначенням

кількості годин, строків та видів досліджень, проведення яких потребує використання наукових приладів і обладнання Центру.

3.3. Директор Інституту своїм наказом визначає графік роботи Центру та окремого наукового обладнання, встановлює необхідну кількість робочих змін на робочий день з урахуванням режиму роботи Інституту і потреб вчених НАН України у використанні наукового обладнання.

3.4. При плануванні часу роботи обладнання Центру рекомендується дотримуватися такого співвідношення при роботі в одну зміну (8 годин робочого часу):

– до 3 годин – для потреб Інституту інформаційних технологій та систем НАН України;

– до 3 годин – для безоплатного користування іншими науковими установами та організаціями НАН України;

– до 2 годин – для платного використання іншими установами, підприємствами та організаціями, що не перебувають у віданні НАН України, відповідно до чинного законодавства України.

3.5. Облік використання робочого часу обладнання Центру здійснюється шляхом ведення робочого журналу.

3.6. У разі планування іншого співвідношення використання робочого часу обладнання для власних потреб Інституту та надання платних послуг, обсяг часу безоплатного колективного користування для наукових установ НАН України не може бути зменшений порівняно з установленими у пункті 3.4 цього Положення значеннями.

3.7. Платні послуги з використання наукового обладнання Центру для інших замовників надаються відповідно до чинного законодавства України.

3.8. Інститут забезпечує всі витрати, пов'язані з використанням наукового обладнання Центру.

3.9. Заподіяні збитки Замовником під час отримання послуг, що надаються Центром, відшкодовуються у повному обсязі. У разі недосягнення згоди щодо розміру чи порядку відшкодування заподіяної шкоди спори вирішуються у судовому порядку.

4. Порядок оформлення заявок

4.1. Наукові установи та організації, які мають намір скористатися обладнанням Центру, подають керівнику Центру письмову заявку встановленого зразка не пізніше ніж за 30 календарних днів до запланованої дати початку робіт. Заявка повинна містити:

- повну назву установи-замовника та відповідальну особу;

- опис наукової задачі;

- перелік необхідного обладнання Центру;

- очікувану тривалість робіт (у годинах та календарних днях);

- вимоги до персоналу Центру.

Заявки з неповним пакетом відомостей до розгляду не приймаються.

4.2. Керівник Центру здійснює попередню оцінку заявки щодо можливості її технічної реалізації, відповідності профілю діяльності Центру, а також наявності вільних ресурсів. За результатами оцінки керівник Центру готує доповідну записку на ім'я директора Інституту.

У разі перевищення наявних ресурсів або створення можливих перешкод нормальній роботі базових наукових підрозділів Інституту, заявка може бути відхилена без зазначення детальних технічних причин.

4.3. Остаточне рішення щодо надання доступу до обладнання Центру ухвалюється директором Інституту з урахуванням доповідної записки керівника Центру, пріоритетності внутрішніх наукових проєктів Інституту та поточних зобов'язань Центру.

4.4. Про результати розгляду заявки Замовник інформується у письмовій або електронній формі протягом п'яти робочих днів з дати ухвалення рішення. У повідомленні зазначаються погоджені дата, час та формат доступу до обладнання або мотивована відмова.

4.5. Доступ до обладнання Центру здійснюється виключно відповідно до Регламенту доступу до наукового обладнання Центру колективного користування, що затверджується директором Інституту та є окремим документом.

4.6. У зв'язку зі специфікою експлуатації безпілотних авіаційних систем, підвищеними вимогами до безпеки польотів, залежністю від метеорологічних умов, наявністю обмежень з боку органів державної влади та пріоритетністю власних наукових і дослідно-випробувальних робіт Інституту, Центр залишає за собою право (без компенсації можливих витрат Замовника, обов'язково попередивши його):

- скасувати проведення робіт;

- перенести їх на іншу дату та/або час;

- змінити формат виконання робіт.

4.7. Проведення польотів та натурних експериментів здійснюється виключно за наявності чинних дозволів уповноважених державних органів та за умови відсутності загроз безпеці персоналу, обладнання та третіх осіб (обставини, які можуть бути спричинені воєнним станом

на території України). У разі виникнення обставин, що можуть вплинути на безпеку або правомірність проведення робіт, доступ до обладнання припиняється негайно.

4.8. Подання заявки не гарантує надання доступу до обладнання Центру та не створює для Інституту зобов'язань щодо обов'язкового задоволення запиту замовника.

5. Зміна базової наукової установи, закриття Центру

5.1. У разі недотримання вимог цього Положення, неналежної організації роботи Центру з боку Інституту інформаційних технологій та систем НАН України щодо забезпечення умов ефективного колективного користування науковим обладнанням для потреб науковців НАН України або виникнення інших форс-мажорних обставин, Бюро Відділення інформатики НАН України подає Комісії пропозиції щодо подальшої діяльності Центру з відповідними змінами щодо організації його роботи.

5.2. Адреса та контактні телефони Центру:

просп. Академіка Глушкова, 40,

Київ, 03187, Україна

Контактні телефони: (044)502-63-00, (044)502-63-56

Електронна пошта: ccuse@iits.org.ua

Сайт: https://iits.org.ua/tskkno/

Керівник Центру колективного користування
науковим обладнанням «Безпілотні комплекси
та випробувальна інфраструктура»,
заступник директора з науково-
організаційної роботи Микола КОМАР

Відповідальний за роботу
Центру колективного користування
науковим обладнанням «Безпілотні комплекси
та випробувальна інфраструктура» Руслан СЕМЕНОГ